

**PYHÄRANNAN SÄÄSTÖPANKIN
TOIMINTAKERTOMUS 2017**

PYHÄRANNAN SÄÄSTÖPANKKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Yritys- ja yhteisötunnus: 0138069-0
Postiosoite: Lasikuja 2, 27320 IHODE
Käyntiosoite: Lasikuja 2, 27320
IHODE
Kotipaikka: Pyhäranta

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2017.....	4
Pankin liiketoiminta.....	7
Tulos.....	8
Tase.....	10
Vakavaraisuuden hallinta.....	13
Riskienhallinta.....	17
Hallinto ja henkilöstö.....	24
Yhteiskuntavastuu.....	27
Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen.....	27
Liiketoiminnan kehitys vuonna.....	27
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä.....	27
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	29
Tilinpäätös.....	30
Pyhärannan Säästöpankin tuloslaskelma.....	30
Pyhärannan Säästöpankin tase.....	31
Pyhärannan Säästöpankin rahoituslaskelma.....	33
Liitetiedot.....	35
Muutokset luokitteluun ja arvostamiseen liittyen.....	52
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista.....	57
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus.....	58
Tilinpäätösmerkintä.....	58
Pyhärannan Säästöpankin isännät.....	59
Tilintarkastuskertomus.....	60

TOIMITUSJOHTAJALTA

Onko paikallisella pankkitoiminnalla tulevaisuutta? Mitä paikallisuus tarkoittaa nyt, ja mitä se tulee digitalisoituvassa maailmassa tulevaisuudessa tarkoittamaan? Näitä kysymyksiä olen viimeksi kuluneen vuoden aikana pohtinut monesta näkökulmasta.

Aiemmin pankin paikallisuuden selvin osoittaja on eittämättä ollut asiakkaasta fyysisesti mahdollisimman lyhyen etäisyyden päässä sijaitseva konttori, joka on perinteiseen virka-aikaan tarjonnut mahdollisimman laajat käteiseen rahaan liittyvät palvelut. Tästä ennen itsestään selvästä näkökulmasta tarkasteltuna paikallisuus on kuitenkin sekä toimialan että koko ympäröivän maailman muutoksen myötä menossa peruuttamattomasti rikki. Digitalisaatio vie alalla kuin alalla yhä monimutkaisempia tehtäviä ja transaktioita helppoihin ja jatkuvasti saatavilla oleviin sähköisiin itsepalvelukanaviin. Tämä kehitys yhdistettynä käteisen rahan kuihtuvaan kysyntään ja kilpailun ajamaan kustannuspaineeseen autioittaa nyt pankkitiskejä väkiluvultaan ennenkuulumattoman suuriltakin paikkakunnilta.

Uskon silti vahvasti, että paikallisuus positiivisena arvona säilyy pitkälle tulevaisuuteen, ja jopa saattaa entisestään vahvistua. Sitä määrittelevät ja ilmentävät asiat tulevat muuttumaan, mutta peruslähtökohta säilyy. Perinteisten pankkipalveluiden tarve hiipuu, mutta henkilökohtaisuuden

ja ihmistä lähellä olevan yhteisön hyvinvointia vahvistavien asioiden ei.

Ajattelen niin, että meille paikallisuus merkitsee tulevaisuudessakin vuosisataisen paikallispankkitoiminnan perustalle ja juurille rakentuvaa taloudellisesti menestyksestä liiketoimintaa, ja siitä ympäröivään yhteisöön kumpuavaa hyvää. Asiakkaidensa omistaman yrityksen täytyy samanaikaisesti sekä vaalia ja kasvattaa pääomiään, että jakaa toimintansa hedelmiä asiakkailleen ja ympäristölleen. On hyvä huomata, että jos ensimmäinen osa yhtälöstä ei onnistu, jää jälkimmäinenkin jakovaran kuihtuessa toteutumatta. Siksi tämän päivän päätöksiä ja valintoja on välttämätöntä tarkastella erityisen huolellisesti jatkuvuuden näkökulmasta.

Jos jaat ainakin osan näistä ajatuksista ja olet yhtä mieltä henkilökohtaisuuden ja lähellä olemisen arvosta, voit hyvillä mielin olla asiakkaanamme jatkossakin. Maailma muuttuu, mutta meidän jokaisen henkilökohtaisilla valinnoilla on mahdollista luoda paikallisuudelle sille kuuluva merkitys myös tulevaisuudessa.

Ystävällisesti,

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2017

Pyhärannan Säästöpankki on itsenäinen säästöpankki, joka on perustettu vuonna 1901. Pyhärannan Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Vuosi 2017 oli pankin 116. toimintavuosi. Pankki toimii Pyhärannassa, Pyhämaassa ja ympäristökuntien alueella. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 2 400. Pankilla on yksi konttori, Ihodessa Pyhärannassa.

Pyhärannan Säästöpankin tulos tilikaudelta 2017 muodostui hieman edellistä tilikautta pienemmäksi pääasiassa liiketoiminnan volyymien ennakoitua heikomman kehityksen johdosta.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Pyhärannan Säästöpankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös ”Ryhmä”) on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös ”Yhteenliittymä”) kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkien yhteenliittymän toiminta käynnistettiin 31.12.2014. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien Säästöpankkien perustama Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sai Euroopan Keskuspankin myöntämän kiinnitysluottopankin toimiluvan maaliskuussa 2016 ja pankin toiminta käynnistettiin välittömästi. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj vastaa Säästöpankkiryhmässä vakuudellisesta jälleenrahoituksesta tukkumarkkinoilla. Sp-Kiinnitysluottopankki laski lokakuussa 2017 liikkeeseen 500 miljoonan euron asunto-lainavakuudellisen katetun joukkolainan (Covered Bond, CB). Lainalla on Standard & Poor´sin antama luottoluokitus AAA. Sp-Kiinnitysluottopankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja on Säästöpankkiliitto osk:in jäsenluottolaitos maaliskuusta 2016 alkaen. Sen välittäjäpankkeina voi toimia ainoastaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat Säästöpankit.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristö

Globaali talousnäkyvä

Vuonna 2017 maailmantalouden kasvu voimistui selvästi. Erityisen myönteistä oli kasvun laajalajuus: maailman 50 suurimmasta taloudesta yksikään ei ollut enää taantumassa. Maailmantalouden keskimääräinen kasvuvauhti nousi 3,5 prosentin tuntumaan. Teollisuusmaat ylsivät noin 2,5 prosentin kasvuun, mikä näkyi työllisyyden merkittävänä paranemisena. Yhdysvalloissa

työttömyysaste painui lähelle 4 prosenttia ja euroalueellakin jo selvästi alle 9 prosentin. Myös kehittyvillä markkinoilla talous kehittyi ennako-odotuksia myönteisemmin. Kiinassa kasvu saatiin pidettyä vakaasti hieman alle 7 prosentin tasolla ja Venäjällä sekä Brasiliassa päästiin edellisvuosien taloustaantumien jälkeen uudelleen kasvu-uralle. Kehittyvien talouksien BKT-kasvu vahvistui keskimäärin 4,5 prosentin vaiheille.

Vuoden 2018 alkaessa globaalin talouden suhdannenäkymä on edelleen hyvin positiivinen. Euroopassa yleinen talousluottamus on vahvimmillaan yli 17 vuoteen ja Yhdysvalloissakin kuluttajien luottamus on noussut selvästi finanssikriisiä edeltäneiden huipputasojen yläpuolelle. Ennakoivissa suhdanneindikaattoreissa kesällä 2017 näkyneet oireet saavutetusta suhdannehuipusta alkoivat loppuvuotta kohden helpottaa ja kasvunäkymä kääntyi uudelleen vahvistuvaan suuntaan. Makrotalouden tunnusluvut olivat vuoden 2017 viimeisinä kuukausina systemaattisesti ja laaja-alaisesti odotuksia parempia.

Maailmantalous on ollut jo sen verran pitkään noususuhdanteessa, että joillain talousalueilla tarjontapuolen kapeikot voivat alkaa rajoittaa kasvumahdollisuuksia. Monissa Euroopan maissa, kuten Saksassa ja Ruotsissa, kapasiteetin käyttöaste on jo lähellä tyypillisiä suhdannesykin huipputasoja ja Yhdysvalloissa työttömyys on laskenut ns. luonnollisen työttömyysasteen alapuolella. Presidentti Trumpin veronalennukset todennäköisesti tukevat Yhdysvaltain lyhyen aikavälin kasvua mutta samalla ne myös pahentavat liittovaltion alijäämäongelmaa, josta voi pitkällä aikavälillä tulla kasvua rajoittava tekijä. Kiinassa velkavetoinen, investointeihin perustuva kasvumalli ei enää toimi ja kysyntärakenteen on väistämättä tasapainotuttava enemmän yksityiseen kulutukseen pohjautuvaksi. Rakennemuutos on Kiinassa käynnissä mutta sen hallittuun läpivientiin liittyy riskejä ja kasvuvauhtiin voi matkan varrella tulla odottamattomia kuoppia.

Globaalin talouden suurin epävarmuus liittyy kuitenkin suunnan muutokseen keskuspankkien rahapolitiikassa. Yhdysvaltain keskuspankki FED aloitti verkkaiset ohjaukorkojen nostot jo joulukuussa 2015 mutta nyt nostotahdin odotetaan kiihtyvän. Syksyllä 2017 FED alkoi myös sallia taseensa supistumisen. Euroopan Keskuspankki (EKP) puolittaa arvopaperiostojensa kuukausivolyymien 30 miljardiin euroon vuoden 2018 alusta lukien. Ostot jatkuvat tällä tasolla ainakin syyskuun 2018 loppuun. Tämän jälkeen EKP:n uskotaan vähitellen irtautuvan määrällisestä elvytyksestä kokonaan ja ensimmäiset koronnostot – mikäli suhdannekuva sen sallii – voisivat tulla ajankohtaiseksi vuoden 2019 jälkipuoliskolla. Rahapolitiikan kiristykseen liittyy aina riski, että kiristykset alkavat liikaa hidastaa kasvua. Nyt riski on poikkeuksellisen suuri, koska keskuspankkien massiivinen elvytys on 2010-luvulla ollut talouskasvun ja omaisuusarvojen nousun ehkä keskeisin ajuri.

Myös poliittiset riskit varjostavat yhä kansainvälisen talouden kehitystä. Länsimaissa poliittinen pirstaloituminen hankaloittaa toimintakykyisten hallitusten muodostamista. Viimeisimpänä esimerkkinä on Saksa, jossa syksyn 2017 vaalien jälkeen enemmistöhallituksen muodostaminen osoittautui vaikeaksi. Samanaikaisesti Euroopassa pitäisi käydä neuvotteluja Ison-Britannian EU-erosta ja toisaalta linjata entistä tiiviimpää integraatiota jäljelle jäävien jäsenmaiden kesken. Kotimaisen mandaatin heikkous voi kuitenkin rajoittaa suurten jäsenmaiden kykyä kehittää EU:ta legitiimisti. Yhdysvalloissa Donald Trumpin poikkeuksellinen presidenttiys vaikeuttaa politiikan ennustettavuutta. Toistaiseksi geopolittisia jännitteitä Yhdysvaltain suhteissa Pohjois-Koreaan, Venäjään tai Lähi-Itään ei ole kyetty liennyttämään – pikemminkin päinvastoin.

Korkoympäristö

Korkotasoa on säilynyt matalana eikä merkittäviä muutoksia ole lähitulevaisuudessa odotettavissa. Vahvasta kasvusta huolimatta myöskään pitkät korot eivät vuonna 2017 juurikaan nousseet. Yhdysvalloissa pitkien ja lyhyiden korkojen ero on viimeisen vuoden aikana melko voimakkaasti supistunut. Loiveneva korkokäyrä voi kertoa huolista, että rahapolitiikan kiristykset johtavat hidastuvaan kasvuun. Myös meillä korkokäyrä on edelleen varsin ”lattea”, mikä yhdistettynä matalaan perustasoon tuo pankkitoiminnan rahoituskatteelle haasteita. Lisäksi rahoituskatetta raskaita likviditeetin sääntelyvaatteet (LCR maksuvalmiusvaade) ja EKP:n negatiivinen talletuskorko.

Sijoitusmarkkinat

Vuosi 2017 oli sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta hyvä. Globaalin talouden hyvä vire on tukenut yritysten tuloskasvua. Osakemarkkinoiden volatiliiteetti on pysynyt alhaisena koko vuoden ja sijoittajien luottamus on pysynyt vahvana. Inflaation on pysynyt olosuhteisiin nähden hyvin alhaisella tasolla. Tämän vuoksi pelättyä korkojen nousua ei koettu korkomarkkinoilla. Keskuspankit ovat edenneet asteittain rahapolitiikan kiristämisen suhteen. Tämä on osaltaan tukenut sijoittajien luottamusta korkomarkkinoilla. Osakkeiden arvostustasot ovat nousseet finanssikriisin jälkeisiin huippuihin ja voimakas yrityslainojen kysyntä on kaventanut riskimarginaaleja yrityslainamarkkinoilla. Vuoden 2017 aikana poliittisten riskien rooli korostui. Muutokset poliittisessa ympäristössä eivät kuitenkaan johtaneet merkittäviin muutoksiin sijoitusmarkkinoilla.

Tuleva vuosi käynnistyy sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta suotuisasti. Vahva talouskasvu tukee sijoitustuottoja ja yritysten näkymät pysyvät hyvänä. Osakkeiden ja yrityslainojen korkea arvostustaso on riskitekijä. Reaalikorkojen voimakas nousu todennäköisesti johtaisi voimakkaisiin liikkeisiin sijoitusmarkkinoilla. Keskuspankkien muutokset rahapolitiikassa ovat aikaisempia vuosia merkittävämmässä roolissa sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta.

Suomen taloustilanne

Suomen taloudessa koettiin selvästi odotettua voimakkaampi kasvunykäys vuoden 2017 alkupuolella. Maailmantalouden imu näkyi viennin selvänä piristymisenä sekä investointien rivakana kasvuna. Vuoden edetessä kasvu hieman tasaantui viennin hiipumisen vuoksi. On mahdollista, että tuotannon kapasiteettirajoitteet alkoivat jo heikentää Suomen kykyä vastata ulkoiseen kysyntään. Myös työmarkkinoiden kohtaanto-ongelma näytti pahentuneen: Avoimia työpaikkoja oli jopa historiallisen paljon mutta niiden täyttäminen oli vaikeaa. Alkuvuoden kasvunykäyksen ansiosta BKT kasvoi vuonna 2017 todennäköisesti jonkin verran yli 3 prosentin vauhtia.

Työllisyys parani vuonna 2017 ripeään BKT-kasvuun nähden yllättävän vähän. Ilmiö on elpymisen alkuvaiheelle kuitenkin melko tyypillistä, sillä yritykset pyrkivät ensi vaiheessa tyydyttämään kasvaneen kysynnän olemassa olevan kapasiteetin tehokkaammalla käytöllä. Työttömyysasteen odotettua hitaampi lasku selittyi myös piilotyöttömyyden vähenemisellä: työtä vailla olevat rohkaistuivat aiempaa aktiivisemmin työnhakuun. Työn tarjonta siis kasvoi ja se näkyy ennen pitkää myös työllisten määrän kasvuna. Työttömyysasteen trendinomainen aleneminen jatkuu 2018.

Vuoden 2017 jälkipuoliskolla koettu kasvun lievä hidastuminen on jäämässä väliaikaiseksi ja talouskehitys on vuoden 2018 alkaessa jälleen paranemassa. Maailmantalouden näkymä on kääntynyt uudelleen valoisampaan suuntaan, joten kansainvälinen talous tarjoaa Suomelle jopa voimistuvaa vetoapua. Samanaikaisesti investointien vahva kasvu helpottaa kapasiteettirajoitteita. Kotitalouksien kulutuskysynnän kannalta talouden perusolosuhteet ovat yhä suosiolliset: kuluttajien luottamus on historiallisen korkea, työllisyys paranee, korot ovat erittäin alhaiset ja ostovoimakin kasvaa inflaation lievästä kiihtymisestä huolimatta. Kotitalouksien velkaantuneisuus alkaa kuitenkin jo muodostua kulutusta rajoittavaksi tekijäksi ja yksityisen kulutuskysynnän kasvu saattaa jonkin verran hidastua vuoden 2017 tasosta. BKT-kasvun odotetaan yltävän 2,5-3 prosentin haarukkaan vuonna 2018.

Suomen talouden pitkän aikavälin kasvupotentiaalin turvaamiseksi työmarkkinoiden, sosiaaliturvan, sosiaali- ja terveystalouden, korkeakoulutuksen, yritystukijärjestelmän sekä verotuksen rakenteellista uudistamista on jatkettava. Päätöksenteko on kuitenkin poliittisesti vaikeaa ja tuloksia syntyy hitaasti. Ikäsidonnaisten hoivamenojen noususta johtuvan kestävyysvajeen vuoksi julkisessa taloudessa ei ole liikkumavaraa hyvästä suhdannetilanteesta huolimatta.

Asuntomarkkinat Suomessa

Asuntokauppaa ohjaavat tekijät (työllisyys, korkotaso ja kuluttajien luottamus) ovat edelleen tukeneet positiivista virettä asuntomarkkinoilla. Tosin positiivinen vire on kohdistunut vuonna 2017 vahvasti uusien asuntojen kauppaa, mikä onkin lisääntynyt lähes 35 prosenttia. Käytettyjen asuntojen kauppamäärä vastaavana aikana ei ole kehittynyt odotusten mukaisesti, vaikka

kauppamäärän kasvua onkin ollut noin 2,5 prosenttia. Markkinat eri maantieteellisillä alueilla ovat jatkaneet eriytymistään. Uusimaa, Varsinais-Suomi ja Pirkanmaa ovat olleet vahvassa kasvussa, kun taas Kainuussa, Kymenlaaksossa ja Etelä-Savossa on suunta ollut vastakkainen. Tähän polarisaation vaikuttaa vahvasti väkiluvun ja työllisten määrän kehitys.

Sijoitusasuntokysyntä jatkui alkuvuonna 2017 vahvana huolimatta siitä, että joillakin paikkakunnilla ylitarjonta vuokra-asunnoissa ja vuokrien kehitys suhteessa ansiotulokehitykseen on ollut liian voimakasta. Ylitarjonta johtuu osittain asuntorahastojen aktiivisesta sijoitustoiminnasta. Useat asiantuntijat viestivät syksyllä sijoitusasuntomarkkinoiden ylikuumenemisestä ja sen riskeistä etenkin, jos sijoittaminen on toteutettu vahvasti velkapääomalla. Tämä hillitsi sijoituskysyntää, mikä vaikutti taas positiivisesti ensiasunnon ostajien mahdollisuuteen löytää itselleen koti. Ensiasunnonostajien määrä on syksystä lähtien lisääntynyt.

Uudisrakentaminen jatkui vuonna 2017 erittäin vahvana runsaasta kysynnästä johtuen. Tosin samanaikaisesti myönnettyjen rakennuslupien määrä lähti laskuun, mikä enteilee rakennusliikkeiden lisääntyvästä varovaisuudesta. Tähän varovaisuuteen on vaikuttamassa sijoitusasuntokysynnän väheneminen sekä Ruotsin (suur-Tukholman) asuntomarkkinoiden markkinaoireilut. Lisäksi vaikuttamassa on hyvällä sijainnilla sijaitsevien tonttien vähäisyys. Tästä johtuen rakennusliikkeet panostavat entistä enemmän täydennysrakentamiskohteiden löytämiseen.

Käytettyjen kerros- ja rivitaloasuntojen hinnat nousivat vuonna 2017 keskimäärin noin 4 prosenttia. Hintojen nousussa oli myös eriytymistä, eli pääkaupunkiseudulla nousua tapahtui noin 4,5 prosenttia ja muualla Suomessa noin 1,5 prosenttia. Ennustamme käytettyjen asuntojen hintojen nousevan koko maassa noin 1-3 prosenttia tänä vuonna. Hintojen nousua hillitsee pieniasuntojen kysyntätilanteen normalisoituminen ja lievästi vähentynyt asunto-ostointo.

Pankin liiketoiminta

Pyhärannan Säästöpankin liiketoiminnan volyymien kehitys kokonaisuudessaan oli vuonna 2017 jonkin verran ennakoitua heikompaa: Säästämisen ja sijoittamisen tuotteiden osalta edellisvuosien vahva kasvu jatkui, mutta luotto- ja talletuskannat sen sijaan supistuivat hieman. Myytävissä olevien rahoitusvarojen tuotot kasvoivat suotuisan markkinaympäristön ansiosta, mutta kertaluonteisia tuottoja kertyi vastaavasti selvästi edellistä tilikautta vähemmän. Pankin korkokate pysyi tilikauden aikana lähes ennallaan.

Pyhärannan Säästöpankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta, että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat SP-Kiinnitysluottopankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2017 lopussa oli 1 413 tuhatta euroa. Pankilla on jälleenrahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on Sp-Rahastoyhtiö Oy. Lisäksi pankki tarjoaa asiakkailleen osakevälityspalveluja.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 4 111 tuhatta euroa.

Pankin välittämät eläke- ja henkivakuutus tuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Sp-Henkivakuutus Oy, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia vakuutussäästämisen tuotteita. Valikoima sisältää mm. säästö- ja eläkevakuutukset, lainaturvan, kapitalisaatiosopimuksen ja varainhoitovakuutuksen.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhankinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun.

Säästöpankit tarjoavat vakuutuksia verkkokaupassa, josta saa tavallisimmat henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalvelut. Vakuutuksenantajana toimii Suomen Vahinkovakuutus Oy.

Tilikauden aikana pankin kassapalvelujen aukioloaika supistettiin niiden kysynnän selvän vähenemisen johdosta. Vastaavasti neuvottelu- ja puhelinpalveluiden saatavuutta ja palveluaikoja laajennettiin merkittävästi.

Tulos

Pyhärannan Säästöpankin liikevoitto oli 108 tuhatta euroa (139 tuhatta euroa vuonna 2016). Liikevoitto pieneni edellisestä vuodesta 32 tuhatta euroa. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,3 prosenttia (0,4). Liiketuloksen heikkeneminen johtui vaisusta volyy-mikasvusta, kulujen kasvusta sekä edelleen hyvin matalalla pysyneestä korkotasosta. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 85,2 prosenttia (84,3).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2017	01-12/2016	Muutos-%)	01-12/2015	Muutos-%)
Korkokate	383	384	-0,2	471	-18,4
Nettopalkkiotuotot	192	154	24,9	182	-15,6
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	0	-3	...	-11	76,1
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	272	168		155	8,8
Muut tuotot	32	167	-80,6	88	90,4
Tuotot yhteensä	880	870	1,1	884	-1,6
Henkilöstökulut	-249	-243	2,3	-234	4,1
Muut hallintokulut	-306	-292	5,0	-335	-12,9
Muut kulut	-194	-198	-2,2	-204	-2,7
Kulut yhteensä	-749	-734	2,1	-773	-5,1
Kulu-tuotto -suhde	85,17	84,28		87,36	
Arvon alentumistappiot luotoista	-21	3	...	15	-82,4
Liikevoitto	108	139	-22,9	126	10,2
Tilikauden voitto	87	97	-10,2	80	21,3
*) Muutos 2017-2016					
**) Muutos 2016-2015					

Pankin korkokatteeksi muodostui 383 tuhatta euroa (384). Korkokate pieneni 0,2 prosentilla edelliseen tilikauteen verrattuna.

Korkotuottojen määrä oli 477 tuhatta euroa (539), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 11,5 prosenttia. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 94 tuhatta euroa (155). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 39,4 prosenttia. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 192 tuhatta euroa (154). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 269 tuhatta euroa (241) ja palkkiokulujen 77 tuhatta euroa (87). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 84 tuhatta euroa (57), josta välitetyistä kiinnitysluottopankin luotoista saadut palkkiot olivat 15 tuhatta euroa (3) ja muista välitetyistä tuotteista 70 tuhatta euroa (54). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 56 tuhatta euroa (58), palkkiot maksuliikenteestä 111 tuhatta euroa (107), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 9 tuhatta euroa (12) ja palkkiot takauksista 2 tuhatta euroa (2). Palkkiotuottojen kasvuun vaikuttivat vahva kehitys erityisesti säästämis- ja sijoitustuotteissa sekä kiinnitysluottopankista välitetyissä luotoissa. Palkkiokulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 11,8 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui 0 tuhatta euroa (-3). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja ja -tappioita 0 tuhatta euroa (0) sekä näiden realisoitumattomia arvostusvoittoja ja -tappioita 0 tuhatta euroa (-3).

Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 272 tuhatta euroa (168). Tästä myyntivoitot- ja tappiot olivat 272 tuhatta euroa (168).

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 32 tuhatta euroa (167). Saadut osingot olivat 19 tuhatta euroa (19), jossa kasvua edellisvuoteen oli 1 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui -13 tuhatta euroa (69). Ero, 82 tuhatta euroa, johtui tilapäisesti heikommasta vuokrausasteesta sekä vertailukaudella saaduista kertaluonteisista tuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot vähenivät 67,3 prosentilla 26 tuhanteen euroon (79). Liiketoiminnan muiden tuottojen negatiivinen kehitys johtui vertailukaudella saaduista poikkeuksellisen suurista kertaluonteisista myyntivoitoista.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 249 tuhatta euroa (243), mikä oli 2,3 prosenttia (tai 6 tuhatta euroa) suurempi kuin edellisenä vuonna.

Muut hallintokulut kasvoivat 5,0 prosenttia, 306 tuhanteen euroon (292). Muut kulut, 194 tuhatta euroa (198), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 44 tuhatta euroa (37). Arvonalentumisia omassa käytössä olevien kiinteistöyhteisöjen osakkeista kirjattiin 0 tuhatta euroa (0). Liiketoiminnan muut kulut pienenevät 7,1 prosenttia, 150 tuhanteen euroon (162).

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 21 tuhatta euroa (-3), jossa kasvua edellisvuodesta oli 24 tuhatta euroa. Arvonalentumistappioiden bruttomäärä oli 23 tuhatta euroa (2). Arvonalentumisten peruutuksia kirjattiin 2 tuhatta euroa (4) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatuista saamisista saatiin 0 tuhatta euroa (0).

Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät kokonaisuudessaan edelleen vähäisinä.

Tase

Pankin tase pieneni vuoden 2017 aikana 4,0 prosenttia ja oli vuoden lopussa 34 916 tuhatta euroa (36 385). Taseessa olevien luottojen määrä oli 24 603 tuhatta euroa. Luottojen keskiprosentti oli 1,6 prosenttia. Talletusten määrä oli 26 398 tuhatta euroa ja niiden keskiprosentti 0,2 prosenttia.

Pyhärannan Säästöpankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2017	31.12.2016	Muutos- % **)	31.12.2015	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 603	26 540	-7,3	27 300	-2,8
Luotot	24 603	26 540	-7,3	27 300	-2,8
Sijoitukset	9 402	9 469	-0,7	10 896	-13,1
Saamiset luottolaitoksilta	2 943	2 147	37,1	2 601	-17,4
Saamistodistukset	2 108	2 625	-19,7	2 337	12,4
Osakkeet ja osuudet	4 014	4 322	-7,1	5 517	-21,7
Kiinteistöt	336	374	-10,1	442	-15,3
Yleisön talletukset *)	26 398	27 253	-3,1	33 880	-19,6
Velat luottolaitoksille	3 901	4 503	-13,4	3	...
Oma pääoma	3 498	3 465	0,9	3 463	0,1
Tilinpäättösiirtojen kertymä	866	866	0,0	836	3,6
ROA %	0,2	0,3		0,3	
ROE %	2,1	3,1		2,7	
Omavaraisuusaste	12,0	11,4		10,7	
Vakavaraisuussuhde	23,24 %	22,07 %		20,21 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2017-2016					
***) Muutos 2016-2015					

Luotonanto

Pyhärannan Säästöpankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 26 015 tuhatta euroa (27 012). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 24 603 tuhatta euroa (26 540) sekä pankin välittämät SP-Kiinnitysluottopankin kiinnitysluotot, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 1 413 tuhatta euroa (473). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 0 tuhatta euroa (7).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 5 087 tuhatta euroa. Luotonannon nettovähennys oli 997 tuhatta euroa eli 3,7 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikuttivat alhainen korkotaso ja lainakysynnän heikkous pankin päämarkkina-alueella Pyhärannassa ja Pyhämaassa.

Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen hyvin maltillisella tasolla.

Järjestämättömät saamiset olivat 349 tuhatta euroa (109) eli 240 tuhatta euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömien saamisten määrä oli 1,7 prosenttia (0,6) pankin taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä ja 1,3 prosenttia (0,4) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä.

Pankilla ei ollut lainanhoitojoustollisia saamisia tilikauden päättyessä. Lainanhoitojoustolliset saamiset ovat saamisia, joiden lainaehtoja on neuvoteltu uudelleen tai asiakkaan rahoitusta on järjestelty heikentyneen maksukyvyn johdosta.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 81 tuhatta euroa (81) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 390 tuhatta euroa (816) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa **1.7**

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 2 943 tuhatta euroa (2 147). Määrä oli 796 tuhatta euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 2 108 tuhatta euroa (2 625), mikä on 19,7 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 4 014 tuhatta euroa (4 322). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 980 tuhatta euroa (875) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 3 034 tuhatta euroa (3 447). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 336 tuhatta euroa (374). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 161 tuhatta euroa (272) ja sijoituskiinteistöjen arvo 175 tuhatta euroa (102). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa **1.7**

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 3 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparrusmenoja. Vuoden 2017 aikana pankki ei myynyt omistamiaan kiinteistöjä, mutta kirjasi arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta yhteensä -8 tuhatta euroa (0).

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 26 398 tuhatta euroa (27 253). Talletukset vähenivät vuoden aikana 856 tuhatta euroa eli 3,1 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämisileillä vähenivät vuoden aikana 105 tuhatta euroa eli 0,4 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 25 494 tuhatta euroa (25 599). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 751 tuhatta euroa eli 45,4 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 903 tuhatta euroa (1 654).

Talletusten määrän muutokseen vaikutti erityisesti asiakasvarojen siirtymä muihin säästämisen ja sijoittamisen tuotteisiin.

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille.

Velat luottolaitoksille olivat 3 901 tuhatta euroa (4 503).

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 3 498 tuhatta euroa (3 465). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 33 tuhatta euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 72 tuhatta euroa (102). Määrä koostui myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 72 tuhatta euroa (102).

Omaan pääomaan sisältyy vuonna 2014 liikkeeseenlaskettu kantarahasto, jonka suuruus on 725 tuhatta euroa (725).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 866 tuhatta euroa (866), josta luottotappiovaraus oli 866 tuhatta euroa (866). Vuonna 2017 luottotappiovarauksen määrä pysyi ennallaan (kasvatettiin 30 tuhatta euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,5 prosenttia saamisista. Varauksesta 238 tuhatta euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta.

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolai-

tokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden Yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Talletussuoja

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkiin yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitoksena. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä.

Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 5 tuhatta euroa. Talletussuojasta vastaa vuoden 2015 alusta perustettu uusi viranomaisen, Rahoitusvakausvirasto. Vanha talletussuojarahasto hyvittää kuitenkin jäsenpankeilleen Rahoitusvakausviraston vuodelle 2017 määräämät talletussuojamaksut siinä suhteessa kuin kukin Vanhan talletussuojarahaston jäsenpankit ovat vuosien kuluessa kartuttaneet rahastoa. Näin ollen talletussuojamaksulla ei ole pankille kuluvaikutusta tilikaudella 2017.

Sijoittajien turva

Pyhärannan Säästöpankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäseninä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa pankin toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuudenhallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitussalkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa pankki arvioi pääomanmäärän, joka riittää kattamaan myös Pilari 1 ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuudenhallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisista toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia pankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksenteekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan pankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuudenhallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääoman jatkuvuussuunnitelma

Pankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääomanjatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattutoimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari 1 pääomavaateet

Pankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat kiinteistövakuudellisista saamisista ja vähittäisaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Pyhärannan Säästöpankin vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason, että lisäpääomavaatimukset.

Vuoden 2015 alussa pankkien vakavaraisuusvaade nousi, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä ja muuttuva lisäpääomavaatimus.

Kiinteä lisäpääomavaatimus nosti vakavaraisuuden pääomavaatimuksen 8 prosentista 10,5 prosenttiin riskipainotetuista eristä laskettuna.

Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan 0—2,5 prosenttiyksikön välillä. Päätöksen muuttuvan lisäpääomavaateen käyttönotosta ja suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalyysinsä perusteella.

Vuoden 2017 aikana Finanssivalvonta ei asettanut muuttuvaa lisäpääomavaatimusta suomalaisille luottolaitoksille.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan

soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Pyhärannan Säästöpankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmä julkistaa Säästöpankkien yhteenliittymän ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Pyhärannan Säästöpankin omat varat yhteensä olivat 4 087 tuhatta euroa (4 091), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 1 407 tuhatta euroa (1 483). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 4 087 tuhatta euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 4 087 tuhatta euroa (4 091). Toissijaiset omat varat olivat 0 tuhatta euroa (0).

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen.

Finanssivalvonta on katsauskaudella antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Pyhärannan Säästöpankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen erittäin hyvällä tasolla, ja oli vuoden lopussa 23,24 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 23,24 % (22,07 %).

VAKAVARAISUUSLASKELMA

	2017	2016
Omat varat		
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	4 191	4 158
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-103	-67
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	4 087	4 091
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja		
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä		
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	4 087	4 091
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja		
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä		
Omat varat (TC = T1 + T2) yhteensä	4 087	4 091
Riskipainotetut erät yhteensä	17 585	18 533
josta luottoriskin osuus	16 251	17 048
josta vastuun arvonoidkaisuriski (CVA)		
josta markkinariskin osuus		
josta operatiivisen riskin osuus	1 334	1 485
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5%)	440	463
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	23,24 %	22,07 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	23,24 %	22,07 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	23,24 %	22,07 %
Omat varat	4 087	4 091
Pääomavaatimus *)	1 851	1 946
Pääomapuskuri pääomavaatimuksen jälkeen	2 236	2 145
*) Pääomavaatimus 10,5 % muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.		
	2017	2016
Ensisijainen pääoma	4 087	4 091
Vastuiden kokonaismäärä	34 942	36 562
Vähimmäisomavaraisuusaste	11,70 %	11,19 %

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 11,70 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

Kriisratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisratkaisusta). Kriisratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014), joka loi Säästöpankkien yhteenliittymälle kriisratkaisusuunnitelman keväällä 2017. Osana kriisratkaisusuunnitelmaa Rahoitusvakausvirasto päätti 24.5.2017 asettaa Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisratkaisusta annetun lain (1194/2014) 8 luvun 7 §:ssä tarkoitetun alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärän. Alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä tulee täyttää 31.12.2018 lukien. Vaade koskee vain yhteenliittymätasoa, mutta Rahoitusvakausvirasto arvioi vaateen asettamista jäsenluottolaitostasolla uudelleen vuonna 2018. Tämä alentamiskelpoinen velkojen vähimmäismäärä on luonteeltaan Pilari 2 tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaukselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioiden pankki huomioi tilinpäätöksessään riittävillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance –toiminnon tavoitteena on varmistaa, että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance – toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyuden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Pankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannais sopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vaka-varaisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja mikro – ja pienet yritykset, elinkeinoharjoittajat sekä maa – ja metsätalousasiakkaat. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinoharjoittajien yhteinen osuus on noin 80,5 % (79,1 %). Maaseutuyrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 5,6 % (6,5 %) ja muiden 13,8 % (14,4 %). Valtaosa, 81,1 % (77,8 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Asiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Olemassa olevat luotot luokitellaan luottoluokitus-mallilla, joka huomioi asiakkaan maksukäyttäytymisen muutokset. Uudet henkilöasiakkaiden hakemus- ja kannanluokitusmallit otettiin käyttöön lokakuussa 2016. Käyttöön otetuissa luottoluokittelumalleissa on käytössä 14-portainen luokitteluasteikko, jossa luottokelpoiset jaetaan 13 luokkaan ja maksuhäiriöisille on varattu oma luokkansa. Uusille luotoille käytetään hakemusvaiheen malleja ja luottokannassa olevat luotot luokitellaan kannanluokitusmallilla, joka huomioi asiakkaan maksukäyttäytymisen. Mallit validoidaan vuosittain. Uusia luottoluokitusmalleja tullaan käyttämään sekä sisäisessä raportoinnissa että vuonna 2018 voimaan tulevissa IFRS 9 mukaisissa arvonalentumisten laskennoissa.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Yritysassiakkaiden luotonmyönnessä asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan. Elinkeinoharjoittajat ja toiminimet hoidetaan pääsääntöisesti yksityisasiakkaina. Erityistä osaamista vaativa asiakas voidaan tapauskohtaisesti siirtää hoidettavaksi yritysasiakkaaksi. Yritysassiakkaina hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityksiä, avoimia ja kommandiittiyhtiöitä, yhteisöjä ja julkisyhtiöitä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johdolle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyö-

dyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää. Arvostusprosentit ovat varovaisesti määriteltyjä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista ja järjestämättömistä luotoista. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Luotonannon keskittymäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuita seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama.

Yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Pankilla oli 5 kappaletta sellaisia asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulotasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenrahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin. Pankin liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asiakkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiriskistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Pyhärannan Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista

jakautuen yli 2 100 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleerahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki on saanut Säästöpankkiliitto osk:lta luvan olla soveltamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Pankki sijoittaa varainhankinnastaan enintään 100 prosenttia luotonantoon ja pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoiisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 15,8 % (16,5 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2017 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

Markkinariski

Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleerahoituksesta sekä sijoitus – ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski. Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti. Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen.

Kaupankäyntitoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksen arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Hallitukselle ja riskivaliokunnalle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvomuutoksia nettomäärältään 0 tuhatta euroa (-3). Lisäksi realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 72 tuhatta euroa (102), josta myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutos 72 tuhatta euroa (102). Arvopapereiden realisoitumattomista arvomuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 72 tuhatta euroa (99). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Pankin sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin on hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeissa rajattu enintään 20 % osuuteen pankin sijoitussalkusta. Lisäksi pankki voi sijoittaa muihin kuin valtioiden, kuntien tai luottolaitosten saamistodistuksiin enintään 80 % pankin sijoitussalkusta.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tulatoriskin kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista. Pankin kaupankäyntivarastot ovat vakavaraisuusasetuksessa määritellyjä ns. pieniä kaupankäyntivarastoja, joiden korkoriskipositiot ovat vähäisiä.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tutoriski). Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- korkokäyräriski, joka syntyy korkokäyrän muutosten vaikutuksena varojen ja velkojen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon
- uudelleenhinnoitteluriski, joka syntyy kiinteäkorkoisten erien osalta maturiteettien eriaikaisuudesta ja vaihtuvakorkoisten erien osalta varojen ja velkojen eriaikaisesta uudelleenhinnoittelusta
- korkoperusteriski, joka syntyy varojen ja velkojen erilaisista korkoperusteista
- optionaalisuusriski, joka syntyy itsenäisistä ja kytketyistä optioista, joissa päätös toteutuksesta voi riippua koroista. Tällaisia ovat mm. joukkovelkakirjoissa kytketyt osto- tai myyntioptiot sekä oikeus lainan takaisinmaksuun tai talletuksen nostoon ennenaikaisesti ilman korvausta.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamalla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankki ei käytä aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin luomien rahavirtojen nykyarvona. Tutoriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2017 -19,3–+35,6 % prosenttia vuoden 2017 korkokatteesta. Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteen ennustukseen. Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2017 -19,3–+35,6 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti -30,4–+78,6

prosenttia 12 kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu tuottoarvo- ja kauppahintamenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.7 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 161 tuhatta euroa (272). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma kasvoi verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 175 (102) tuhatta euroa, mikä on 0,5 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto on -7,4 prosenttia (-10,4).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottoason linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuussuunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vaingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyt liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakimuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin äänivaltaiset tallettajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 8.11.2017 ja valitsivat 0 tallettajien edustajaa isäntien syyskokouksessa toimitettavaan isäntien vaaliin.

Vuonna 2017 Pyhärannan Säästöpankin isäntiin kuului 28 isäntää. Isäntien puheenjohtajana toimi metsäinsinööri Ilkka Valpola ja varapuheenjohtajana Sirkka-Liisa Peltonen. Kevätkokouksessa isännät vahvistivat vuoden 2016 tilinpäätöksen ja myönsivät vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin tilikauden voitosta 97 390,13 euroa päätettiin siirtää 72 640,13 euroa pankin vapaan oman pääoman rahastoon, jakaa kantarahasto-osuuden omistajille voitto-osuuksia 21 750,00 euroa ja jakaa 3 000,00 euroa yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Isäntien syyskokouksessa päätettiin henkilövalinnoista. Erovuorossa olevista isännistä valittiin uudelleen Ari Alhoranta, Jari Karu, Tapio Lummikko, Sirpa Ruohola, Sirkka-Liisa Peltonen, Pekka Rautevaara, Outi Tuominen Seppo Uusikartano ja Veijo Vainila. Anita Lammisen ja Tuire Suhosen toimikaudet päättyivät ikäpykälän vuoksi.

Isäntien uusiksi jäseniksi valittiin Sonja Doering ja Sami Niemi. Isäntien puheenjohtajana jatkaa Ilkka Valpola ja varapuheenjohtajana Sirkka-Liisa Peltonen. Pankin hallitus valittiin jatkamaan nykyisellä kokoonpanollaan. Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan KHT Henry Maarala ja varatilintarkastajaksi hänen edustamansa KHT-yhteisö KPMG Oy.

Pyhärannan Säästöpankin hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Kai Saarinen ja varapuheenjohtajana Tuire Impola sekä toimitusjohtajana Ossi Öhman.

Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 30.8.2017 saakka Mirja Harjunpää ja 1.9.2017 alkaen Virpi Friberg. Hallitus kokoontui vuoden aikana 12 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Jäsen	ammatti	jäsenyyden alkamisvuosi
Eilu Sampo	yrittäjä	2012
Impola Tuire	toimistotyöntekijä	1991
Juntura Marita	pääkirjanpitäjä	2009
Ruohola Taneli	Concept Manager	2017
Saarinen Kai	yrittäjä	2009
Viinikkala Tapani	laitosmies	2009

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 5 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 4 (4) ja osa-aikaisia 1 (1) henkilöä. Tilikauden aikana yksi toimihenkilöistä vaihtui, mutta kokonaishenkilömäärä pysyi vuoden aikana ennallaan. Kokoaikaisen henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 45 vuotta.

Toimihenkilöt 31.12.2017:

Friberg Virpi
Harjunpää Mirja
Kankkio Tuija

Pankin tilintarkastajana on tilikauden aikana toiminut KHT Henry Maarala ja varatilintarkastajana KPMG Oy. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen. Vastuullisena sisäisenä tarkastajana on toiminut Saija Suonpää PricewaterhouseCoopers Oy:stä.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankin hallintoa hoitavat isännät, jotka ovat tallettajien ja kantarahasto-osuuden omistajien edustajia. Säästöpankkikokouksessa valitut tallettajien edustajat ja isännät valitsevat isäntien syyskokouksessa isännät. Isäntien tehtävänä on valita pankin hallituksen jäsenet, vahvistaa pankin toimintaa koskevat säännöt ja yleiset ohjeet sekä käsitellä pankin tilinpäätös ja vastuuvapauden myöntäminen.

Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Hallituksen tehtävänä on päättää merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Rahoitustarkastuksen määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Finanssivalvonnan ohjeita. Henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lakiin, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä Suomen Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitoslain Hallinto- ja ohjausjärjestelmien 8. lukua. Säästöpankissa ei kuitenkaan sovelleta Luottolaitoslain 8 luvun 9,11 ja 12 §:en säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50.000 euroa, eikä ylitä 100 %:ia palkkionsaajan kiinteään palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi.

Palkitsemisen periaatteet ovat liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastaa pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on yhdenmukainen pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää pankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouskohtainen palkkio. Hallituksen puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkion lisäksi kiinteä vuosipalkkio. Pankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa enintään 1–2 kuukauden palkkaa vastaava määrä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Palkitsemisen perusteena oleva kokonaiskompensaatio jakautuu kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan. Muuttuva palkanosa käsittää sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisen.

Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, jonka ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua jäsenluottolaitokselle tai yhtiölle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), ja jos hänelle aiotaan maksaa yli 50.000 vuosipalkkio, noudatetaan luottolaitoslaissa määritettyä muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkäämistä. Merkittävä osa vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä lykätään ja maksetaan aikaisintaan 3-5 vuoden kuluessa ansaintajaksosta. Lykkäysajan pituutta arvioitaessa otetaan huomioon henkilön riskiprofiili ja liiketoiminnan luonne.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta säästöpankit yhdessä omistavat enemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Pankin puhelinpalvelu ja merkittävä osa back office - töistä hoidetaan säästöpankkien yhdessä omistamassa Säästöpankkipalvelut Oy:ssä.

Yhteiskuntavastuu

Pyhärannan Säästöpankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Pyhärannan Säästöpankille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Pyhärannan Säästöpankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2017 yhteisöjen tuloveroa 20 tuhatta euroa. Omalla toiminnallaan pankki edisti toimialueensa aktiivisuutta tukemalla alueen yhteisöjä ja yhdistyksiä 3 tuhannella eurolla vuoden 2017 aikana.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardi tuli voimaan 1.1.2018 korvaten kokonaisuudessaan IAS 39 standardin. Voimaantulon seurauksena tilinpäätöksen laadintaperiaatteet muuttuivat vuoden 2018 aloittavien saldojen osalta, vaikuttaen samalla myös aiemmilla tilikausilla tilinpäätökseen kirjattuihin rahoitusinstrumentteihin. Ryhmässä ei ole sovellettu IFRS 9 standardia ennenaikaisesti.

Ryhmässä päätettiin, että IFRS 9 siirtymäsäännöksen salliman periaatteen mukaisesti vertailutietoja ei oikaista takautuvasti. Kaikki tilinpäätösperiaatteen muutoksesta johtuvat kirjaukset rahoitusvaroihin tai -velkoihin kirjattiin edellisten tilikausien voittovarojen kautta siirtymähetkeltä, niin, että siirtymähetkellä ei muutoksista synny tulosvaikutusta.

Merkittävimmät vaikutukset kirjausperiaatteissa liittyvät luokittelun muutoksiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan IFRS 9 standardin säännösten mukaisesti. IFRS 9:n vaikutukset esitetty osana tilinpäätöstä kohdassa: IFRS 9 standardin käyttöönotto.

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018

Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2018 aikana. Pankin tuloskehityksen arvioidaan pysyvän vuoden 2017 tasolla tai paranevan hieman, jos korkotasossa ei tapahdu muutoksia. Mikäli korkotaso nousee, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Voimakas korkotason nousu voi kuitenkin aiheuttaa arvonalentumistappioiden lisääntymisen.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Pyhärannan Säästöpankin voitonjakokelpoiset varat ovat 2 289 247,70 euroa, josta tilikauden voitto on 87 445,84 euroa.

Hallitus ehdottaa isäntien kokoukselle, että tilikauden voitto käytetään seuraavasti:

- jaetaan kantarahasto-osuuksille voitto-osuutena	21 750,00 euroa
- käytetään yleishyödyllisiin tarkoituksiin	3 000,00 euroa
- jätetään omaan pääomaan	62 695,84 euroa
Yhteensä	<u>87 445,84 euroa</u>

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista
hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
+ arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien
rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen
nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätös-
siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla
vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä
laskennallisella verovelalla vähennettynä * 100
Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde

Omat varat yhteensä * 8 %
Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ydinpääoma (CET1) * 100
Riskipainotetut vastuut yhteensä

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ensisijainen pääoma (T1) * 100
Riskipainotetut vastuut yhteensä

Vähimmäisomavaraisuusaste

Ensisijainen pääoma yhteensä * 100
Riskipainotetut vastuut yhteensä

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Omat varat yhteensä (TC) * 100
Riskipainotetut vastuut yhteensä

Tilinpäätös

Pyhärannan Säästöpankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2017 eur	1.1. - 31.12.2016 eur
Korkotuotot	(2.1)	477 432,70	539 281,83
Korkokulut	(2.1)	-94 082,03	-155 156,23
KORKOKATE		<hr/> 383 350,67	384 125,60
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.2)	19 493,40	18 610,00
Palkkiotuotot	(2.3)	269 121,40	241 053,68
Palkkiokulut	(2.3)	-76 922,58	-87 200,48
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)		-2 620,00
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	(2.5)	271 766,85	168 143,70
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.6)	-13 009,83	69 213,15
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.7)	25 802,19	78 998,10
Hallintokulut		-555 155,81	-535 068,17
Henkilöstökulut	(2.8)	-248 802,27	-243 248,57
Muut hallintokulut	(2.9)	-306 353,54	-291 819,60
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.10)	-45 585,26	-36 598,90
Liiketoiminnan muut kulut	(2.7)	-150 309,06	-161 843,53
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	(2.11)	-21 050,27	2 586,77
LIIKEVOITTO		<hr/> 107 501,70	139 399,92
Tilinpäätössiirrot			-30 000,00
Tuloverot		-20 055,86	-12 009,79
VARSAINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		<hr/> 87 445,84	97 390,13
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		<hr/> <hr/> 87 445,84	<hr/> <hr/> 97 390,13

Pyhärannan Säästöpankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2017	31.12.2016
		eur	eur
Käteiset varat		122 616,18	141 622,21
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		1 070 346,00	1 399 007,00
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	2 943 290,42	2 147 212,34
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.2)	24 602 604,12	26 539 534,78
Saamistodistukset	(1.3)	1 038 011,33	1 226 473,00
Muilta		1 038 011,33	1 226 473,00
Osakkeet ja osuudet	(1.4)	4 013 677,50	4 322 322,70
Aineettomat hyödykkeet	(1.6)	78 733,92	42 326,78
Aineelliset hyödykkeet		365 341,14	415 698,22
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	(1.7)	175 153,92	102 028,55
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	(1.7)	161 253,86	272 181,57
Muut aineelliset hyödykkeet		28 933,36	41 488,10
Muut varat	(1.8)	547 317,43	13 593,76
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.9)	131 393,85	133 874,31
Laskennalliset verosaamiset	(1.15)	2 305,47	3 424,70
VASTAAVAA YHTEENSÄ		34 915 637,36	36 385 089,80

VASTATTAVAA

		31.12.2017 eur	31.12.2016 eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.10)	3 901 285,00	4 502 615,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.11)	26 397 672,70	27 260 333,83
Talletukset		26 397 672,70	27 253 190,75
Muut velat			7 143,08
Muut velat	(1.12)	147 559,76	181 749,12
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.14)	85 003,36	80 260,74
Laskennalliset verovelat	(1.15)	20 313,91	28 951,38
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		30 551 834,73	32 053 910,07
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		866 075,29	866 075,29
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		866 075,29	866 075,29
OMA PÄÄOMA	(1.19)		
Peruspääoma	(1.19)	1 000,00	1 000,00
Kantarahasto		725 000,00	725 000,00
Muut sidotut rahastot		482 479,64	512 552,58
Vararahasto		410 445,83	410 445,83
Käyvän arvon rahasto		72 033,81	102 106,75
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		2 201 801,86	2 129 161,73
Tilikauden voitto (tappio)		87 445,84	97 390,13
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 497 727,34	3 465 104,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		34 915 637,36	36 385 089,80

Pyhärannan Säästöpankin rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
	eur	eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	87 445,84	97 390,13
Tilikauden oikaisut	80 034,51	-16 234,67
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	2 297 977,31	2 947 144,86
Saamistodistukset	485 608,61	-272 499,99
Saamiset luottolaitoksilta	12 917,28	1 269 380,49
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	1 936 930,66	760 910,34
Osakkeet ja osuudet	407 568,08	1 195 772,14
Muut varat	-545 047,32	-6 418,12
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 496 994,21	-2 284 328,16
Velat luottolaitoksille	-601 330,00	4 499 995,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-862 661,13	-6 634 019,94
Muut velat	-33 003,08	-150 303,22
Maksetut tuloverot	-2 695,41	-18 605,67
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	965 768,04	725 366,49
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-105 000,00	0,00
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	0,00	15 231,35
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-46 028,71	-185 334,56
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0,00	171 789,27
Investointien rahavirta yhteensä	-151 028,71	1 686,06
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-24 750,00	-23 750,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-24 750,00	-23 750,00
Rahavarojen nettomuutos	789 989,33	703 302,55
Rahavarat tilikauden alussa	2 112 681,90	1 409 379,35
Rahavarat tilikauden lopussa	2 902 671,23	2 112 681,90
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	122 616,18	141 622,21
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	2 780 055,05	1 971 059,69
Yhteensä	2 902 671,23	2 112 681,90
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	485 298,41	534 261,05
Maksetut korot	104 466,53	153 802,63
Saadut osingot	19 493,40	18 610,00
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	0,00	30 000,00

Tuloslaskelman verot	20 055,86	12 009,79
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	59 978,65	43 438,47
Muut oikaisut	0,00	-101 682,93
Yhteensä	80 034,51	-16 234,67

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Pyhärannan Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Säästöpankkien ja keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliiton sekä niiden tytär- ja osakkuusyhteisöjen muodostama finanssiryhmä. Säästöpankit ovat itsenäisiä, alueellisia ja paikallisia pankkeja. Säästöpankkien tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoinnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti neljään arvostusluokkaan:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu yhdistelmäinstrumentit, jotka sisältävät kytketyn johdannaisen, jota ei ole erotettu pääsopimuksesta sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Pankilla ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat jaetaan kahteen arvostusluokkaan:

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin
- Muihin rahoitusvelkoihin.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat on merkitty taseeseen joko käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuun. Johdannaissopimuksia lukuun ottamatta rahoitusvelat on merkitty taseeseen jaksotettuun hankintamenuun.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokiteltujen erien käyvän arvon muutokset on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot.

Myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintame-

noa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määritellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai -menetelmää käyttäen.

Tytär- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet on kirjattu hankintamenoon tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon, jos arvonalentumisen on todettu olevan merkittävä tai pitkäaikainen

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pankki ei sovelle luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti joko kauppahinta- tai tuottoarvomenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Vähimmäistuottovaateena on pidetty 4,03 %:n tuottoa. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 1.7.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskiä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuottoihin ja -kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorjoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai -kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyys arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisointihetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on saattanut alentua, saamistodistukselle on tehty arvonalentumistarkastelu.

Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut, arvon arvonalennus on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintamenon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvon, jonka pankki arvioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvonmuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 10–30 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3–5 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3–5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan 5–10 vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa ei ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseeseen pakollisiin varauksiin.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Saamiset luottolaitoksilta

	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat	2 780 055,05	1 971 059,69
Keskusrahallaitokselta	2 780 053,67	1 971 058,31
Kotimaisilta luottolaitoksilta	1,38	1,38
Muut	163 235,37	176 152,65
Keskusrahallaitokselta	163 235,37	176 152,65
Yhteensä	2 943 290,42	2 147 212,34

1.2 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2017	2016
Yritykset ja asuntoyhteisöt	1 839 259,24	1 818 222,14
Kotitaloudet	22 731 844,88	24 681 991,36
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	31 500,00	39 321,28
Yhteensä	24 602 604,12	26 539 534,78

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot

	2017	2016
Arvonalennustappiot tilikauden alussa	11 242,55	13 829,32
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	18 757,10	
+ / - tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	1 962,72	-2 586,77
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	31 962,37	11 242,55

Järjestämättömien saamisten määrä

	2017	2016
Järjestämättömät saamiset	348 840,41	109 006,39

1.3 Saamistodistukset

	2017		2016	
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoituksen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoituksen oikeuttavia saamistodistuksia
Myytavissä olevat saamistodistukset	2 108 357,33	966 966,00	2 625 480,00	1 399 007,00
Julkisesti noteeratut	2 005 607,33	966 966,00	2 197 458,00	1 399 007,00
Muut	102 750,00		428 022,00	
Yhteensä	2 108 357,33	966 966,00	2 625 480,00	1 399 007,00
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla			20 000,00	

1.4 Osakkeet ja osuudet

	2017	2016
Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet	4 013 677,50	4 322 322,70
Julkisesti noteeratut	3 032 133,76	4 322 322,70
Muut	981 543,74	
Osakkeet ja osuudet yhteensä	4 013 677,50	4 322 322,70
- joista luottolaitoksissa	696 000,49	591 000,49
- joista muissa yrityksissä		3 731 322,21

1.5 Rahoitusvarojen ryhmät

	2017	2016
Lainat ja muut saamiset	27 545 894,54	28 686 747,12
Myytävissä olevat rahoitusvarat	6 122 034,83	6 947 802,70
Yhteensä	33 667 929,37	35 634 549,82

1.6 Aineettomat hyödykkeet

	2017	2016
Muut kehittämismenot	19 641,64	576,31
Muut aineettomat hyödykkeet	59 092,28	41 750,47
Yhteensä	78 733,92	42 326,78

1.7 Aineelliset hyödykkeet

	2017	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	6 275,90	
Sijoituskäytössä	100 108,34	57 948,00
Yhteensä	106 384,24	57 948,00
Rakennukset		
Omassa käytössä	154 977,96	
Sijoituskäytössä	75 045,58	275 000,00
Yhteensä	230 023,54	275 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	28 933,36	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	365 341,14	

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

	2016	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	56 958,85	
Sijoituskäytössä	49 425,39	57 948,00
Yhteensä	106 384,24	57 948,00
Rakennukset		
Omassa käytössä	215 222,72	
Sijoituskäytössä	52 603,16	310 000,00
Yhteensä	267 825,88	310 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	41 488,10	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	415 698,22	

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

Aineettomat hyödykkeet

	2017	2016
Hankintameno 1.1.	57 721,87	31 994,46
+ tilikauden lisäykset	46 028,71	25 727,41
Hankintameno 31.12.	103 750,58	57 721,87
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-15 395,09	-12 685,10
- tilikauden poistot	-9 621,57	-2 709,99
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-25 016,66	-15 395,09
Kirjanpitoarvo 31.12.	78 733,92	42 326,78
Kirjanpitoarvo 1.1.	42 326,78	19 309,36

Aineelliset hyödykkeet

	2017			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoitus- kiinteistöosakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	146 184,41	403 165,06	125 029,44	674 378,91
+/- siirrot erien välillä	124 524,14	-124 524,14		
Hankintameno 31.12.	270 708,55	278 640,92	125 029,44	674 378,91
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-44 155,86	-130 983,49	-83 541,34	-258 680,69
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	-35 155,21	35 155,21	-12 554,74	-12 554,74
- tilikauden poistot	-8 243,56	-21 558,78		-29 802,34
- tilikauden arvonalentumiset	-8 000,00			-8 000,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-95 554,63	-117 387,06	-96 096,08	-309 037,77
+/- siirrot erien välillä	-35 155,21			-35 155,21
Kirjanpitoarvo 31.12.	175 153,92	161 253,86	28 933,36	365 341,14
Kirjanpitoarvo 1.1.	102 028,55	272 181,57	41 488,10	415 698,22

Aineelliset hyödykkeet

	2016			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoitus- kiinteistöosakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	280 712,83	407 738,31	103 873,13	792 324,27
+ tilikauden lisäykset	6 334,37	123 700,74	29 572,04	159 607,15
- tilikauden vähennykset	-140 862,79	-128 273,99	-8 415,73	-277 552,51
Hankintameno 31.12.	146 184,41	403 165,06	125 029,44	674 378,91
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-83 985,94	-162 470,35	-77 379,09	-323 835,38
- tilikauden poistot	-6 839,57	-19 705,85	-14 183,06	-40 728,48
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-44 155,86	-130 983,49	-83 541,34	-258 680,69
Kirjanpitoarvo 31.12.	102 028,55	272 181,57	41 488,10	415 698,22
Kirjanpitoarvo 1.1.	196 726,89	245 267,96	26 494,04	468 488,89

1.8 Muut varat

	2017	2016
Maksujenvälityssaamiset	0,00	87,31
Muut	547 317,43	13 506,45
Yhteensä	547 317,43	13 593,76

1.9 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2017	2016
Korot	65 070,08	72 935,79
Muut	66 323,77	60 938,52
Yhteensä	131 393,85	133 874,31

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

1.10 Velat luottolaitoksille

	2017	2016
Luottolaitoksille	3 901 285,00	4 502 615,00
Vaadittaessa maksettavat	1 285,00	2 615,00
Muut	3 900 000,00	4 500 000,00
Yhteensä	3 901 285,00	4 502 615,00

1.11 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2017	2016
Talletukset	26 397 672,70	27 253 190,75
Vaadittaessa maksettavat	25 494 250,98	25 599 218,81
Muut	903 421,72	1 653 971,94
Muut velat		7 143,08
Muut		7 143,08
Yhteensä	26 397 672,70	27 260 333,83

1.12 Muut velat

	2017	2016
Maksujenvälitysvelat	144 229,31	172 008,16
Muut	3 330,45	9 740,96
Yhteensä	147 559,76	181 749,12

1.13 Varaukset

	2017	2016
Muut varaukset	866 075,29	866 075,29
Yhteensä	866 075,29	866 075,29

1.14 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2017	2016
Korot	15 432,64	25 617,76
Muut	69 570,72	54 642,98
Yhteensä	85 003,36	80 260,74

1.15 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2017	2016
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verosaamiset	2305,47	3 424,70
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verovelat	20313,91	28 951,38

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatusta rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista sekä laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta arvonalentumistappiona tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta.

Muilta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

1.16 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	2017 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		104 065,00	541 151,00
Saamiset luottolaitoksilta	2 780 055,05	163 235,37	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	549 362,46	2 574 528,08	8 179 510,89
Saamistodistukset			740 139,33
Yhteensä	3 329 417,51	2 841 828,45	9 460 801,22

	2017 5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	425 130,00		1 070 346,00
Saamiset luottolaitoksilta			2 943 290,42
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 572 937,59	6 726 265,10	24 602 604,12
Saamistodistukset	297 872,00		1 038 011,33
Yhteensä	7 295 939,59	6 726 265,10	29 654 251,87

Rahoitusvarat

	2016 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		309 885,00	561 837,00
Saamiset luottolaitoksilta	1 971 059,69	176 152,65	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	716 966,78	2 537 657,38	8 958 010,24
Saamistodistukset		635 524,00	590 949,00
Yhteensä	2 688 026,47	3 659 219,03	10 110 796,24

	2016 5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	527 285,00		1 399 007,00
Saamiset luottolaitoksilta			2 147 212,34
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 888 219,54	7 438 680,84	26 539 534,78
Saamistodistukset			1 226 473,00
Yhteensä	7 415 504,54	7 438 680,84	31 312 227,12

Rahoitusvelat

	2017 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	501 285,00	1 800 000,00	1 600 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	25 709 838,39	634 522,61	53 311,70
Yhteensä	26 211 123,39	2 434 522,61	1 653 311,70

	2017 5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			3 901 285,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			26 397 672,70
Yhteensä			30 298 957,70

Rahoitusvelat

	2016 alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	502 615,00	1 900 000,00	2 100 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	25 936 827,19	1 178 429,69	137 933,87
Yhteensä	26 439 442,19	3 078 429,69	2 237 933,87

	2016 5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			4 502 615,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 143,08		27 260 333,83
Yhteensä	7 143,08		31 762 948,83

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.17 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määriin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2017		2016	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 070 346,00		1 399 007,00	
Saamiset luottolaitoksilta	2 943 290,42		2 147 212,34	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 602 604,12		26 539 534,78	
Saamistodistukset	1 038 011,33		1 226 473,00	
Muu omaisuus	5 261 385,49		5 072 862,68	
Yhteensä	34 915 637,36		36 385 089,80	

Velat	2017		2016	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	3 901 285,00		4 502 615,00	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	26 397 672,70		27 260 333,83	
Muut velat	167 873,67		210 700,50	
Siirtovelat ja saadut ennakot	85 003,36		80 260,74	
Yhteensä	30 551 834,73		32 053 910,07	

1.18 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat	2017		2016	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	122 616,18	122 616,18	141 622,21	141 622,21
Saamiset luottolaitoksilta	2 943 290,42	2 943 290,42	2 147 212,34	2 147 212,34
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 602 604,12	24 602 604,12	26 539 534,78	26 539 534,78
Saamistodistukset	2 108 357,33	2 108 357,33	2 625 480,00	2 625 480,00
Osakkeet ja osuudet	4 013 677,50	4 013 677,50	4 322 322,70	4 322 322,70
Yhteensä	33 790 545,55	33 790 545,55	35 776 172,03	35 776 172,03

Rahoitusvelat	2017		2016	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	3 901 285,00	3 901 285,00	4 502 615,00	4 502 615,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	26 397 672,70	26 397 672,70	27 260 333,83	27 260 333,83
Yhteensä	30 298 957,70	30 298 957,70	31 762 948,83	31 762 948,83

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2017			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	5 140 491,09		981 543,74	6 122 034,83
2016				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	6 048 688,61		20 000,00	6 068 688,61
			-2 160,00	

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2017		
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto
Myytavissä olevat rahoitusvarat	6 122 034,83	0,01	90 042,25
Yhteensä	6 122 034,83	0,01	90 042,25

	2016		
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto
Myytavissä olevat rahoitusvarat	6 947 802,70	-4 255,90	127 633,43
Yhteensä	6 947 802,70	-4 255,90	127 633,43

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2017			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	127 633,43	310 355,79	-347 946,97	90 042,25
Yhteensä	127 633,43	310 355,79	-347 946,97	90 042,25

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2016			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	95 142,75	499 494,58	-467 003,90	127 633,43
Yhteensä	95 142,75	499 494,58	-467 003,90	127 633,43

1.19 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Peruspääoma	1 000,00			1 000,00
Kantarahasto	725 000,00			725 000,00
Muut sidotut rahastot	512 552,58	174 931,97	-205 004,91	482 479,64
Vararahasto	410 445,83			410 445,83
Käyvän arvon rahasto	102 106,75	174 931,97	-205 004,91	72 033,81
Käypään arvoon arvostamisesta	102 106,75	174 931,97	-205 004,91	72 033,81
Edellisten tilikausien voitto	2 129 161,73	173 030,26	-100 390,13	2 201 801,86
Tilikauden voitto	97 390,13	116 301,86	-126 246,15	87 445,84
Oma pääoma yhteensä	3 465 104,44	464 264,09	-431 641,19	3 497 727,34

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	36 654,41	144 870,41	-149 732,10	31 792,72
josta laskennalliset verot	-9 163,60	25 840,82	-24 625,39	-7 948,17
Saamistodistukset	65 452,34	30 061,56	-55 272,81	40 241,09
josta laskennalliset verot	-16 363,08	10 377,29	-4 074,48	-10 060,27
Käyvän arvon rahasto yhteensä	102 106,75	174 931,97	-205 004,91	72 033,81

1.20 Kantarahasto

Pyhärannan Säästöpankin kantarahasto-osuuksien lukumäärä on 725 kpl

Kantarahasto-osuuden omistajalla on oikeus voitonjakoon säästöpankkilain (28.12.2001/1502)41 §:ssä säädetyllä tavalla.

Kantarahasto-osuuden omistajalla on oikeus osallistua isäntien vaaliin, osuudenomistajan äänimäärä on omistettujen kantarahasto-osuuksien määrä, kuitenkin enintään 10 ääntä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut

	2017	2016
Korkotuotot		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	417 278,19	473 916,32
Saamistodistuksista	58 244,16	63 893,98
Muut korkotuotot	1 910,35	1 445,95
Yhteensä	477 432,70	539 281,83

Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	4,73	4,73
---	------	------

Korkokulut

Veloista luottolaitoksille	-27 073,05	-30 965,42
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-58 013,73	-124 190,47
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	-8 995,25	
Muut korkokulut		-0,34
Yhteensä	-94 082,03	-155 156,23

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2017	2016
Myytävissä olevista rahoitusvaroista saadut osinkotuotot	19 493,40	18 610,00
Yhteensä	19 493,40	18 610,00

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2017	2016
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	56 137,27	57 971,81
Ottolainauksesta	2 426,80	589,00
Maksuliikenteestä	110 934,62	106 588,48
Omaisuudenhoidosta	9 864,30	12 752,34
Välitetystä toiminnasta	84 304,80	57 486,33
Takausten myöntämisestä	2 199,97	1 791,87
Muut palkkiotuotot	3 253,64	3 873,85
Yhteensä	269 121,40	241 053,68

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut	-2 842,15	-2 400,53
Muut	-74 080,43	-84 799,95
Yhteensä	-76 922,58	-87 200,48

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2017		Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Saamistodistuksista			
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä			
Tuloslaskelmaerä yhteensä			

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2016		Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Saamistodistuksista		-2 620,00	-2 620,00
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä		-2 620,00	-2 620,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä		-2 620,00	-2 620,00

2.5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2017	Arvonalentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	-845,91		13 183,86	12 337,95
Osakkeista ja osuuksista	61 941,87		197 487,03	259 428,90
Yhteensä	61 095,96		210 670,89	271 766,85

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2016	Arvonalentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	530,00		8 808,91	9 338,91
Osakkeista ja osuuksista	-4 251,46		163 056,25	158 804,79
Yhteensä	-3 721,46		171 865,16	168 143,70

2.6 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2017	2016
Vuokra- ja osinkotuotot	16 030,88	28 688,22
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 243,56	-6 839,57
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)		79 768,73
Arvonalentumistappiot	-8 000,00	
Muut tuotot		64,52
Muut kulut	-12 797,15	-32 468,75
Yhteensä	-13 009,83	69 213,15

2.7 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2017	2016
Käyttökorvaukset henkilökunnan käytössä olevista lomamökeistä	3 600,00	4 100,00
Muut tuotot	22 202,19	74 898,10
Yhteensä	25 802,19	78 998,10

Liiketoiminnan muut kulut	2017	2016
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-17 233,73	-27 005,33
Vakuusrahastomaksut	-15 974,42	-17 268,08
Muut kulut	-117 100,91	-117 570,12
Yhteensä	-150 309,06	-161 843,53

2.8 Henkilöstökulut

	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-209 791,65	-205 607,78
Henkilösivukulut	-39 010,62	-37 640,79
Eläkekulut	-34 204,39	-30 670,81
Muut henkilösivukulut	-4 806,23	-6 969,98
Yhteensä	-248 802,27	-243 248,57

2.9 Muut hallintokulut

	2017	2016
Muut henkilöstökulut	-23 506,76	-27 237,85
Toimistokulut	-106 894,97	-75 397,67
Atk-kulut	-149 095,82	-147 323,12
Yhteyskulut	-14 811,35	-14 804,11
Edustus- ja markkinointikulut	-12 044,64	-27 056,85
Yhteensä	-306 353,54	-291 819,60

2.10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2017	2016
Suunnitelman mukaiset poistot	-43 735,09	-36 598,90
Aineelliset hyödykkeet	-34 113,52	-33 888,91
Aineettomat hyödykkeet	-9 621,57	-2 709,99
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	-1 850,17	
Aineelliset hyödykkeet	-1 850,17	
Yhteensä	-45 585,26	-36 598,90

2.11 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	2017	2016
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista		
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-21 050,27	2 586,77
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-19 087,55	
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-4 136,22	-1 912,40
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	2 173,50	4 499,17
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-21 050,27	2 586,77
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	-21 050,27	2 586,77

	2017	2016
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	4,73	4,73

2.12 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2017	2016
Pankkitoiminnan tuotot	954 674,51	957 524,23

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä.

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

Tuotot on esitetty eliminoimattomina

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiö Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2017	2016
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	70 746,90	70 866,90
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	10 000,00	10 000,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	389 591,85	815 917,70
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	470 338,75	896 784,60

3.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2017	2016
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonnisäverovelvollisuusryhmään.		
Arvonnisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	757 141,30	698 992,86

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa
4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.				
	2017	2016		
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	4	4		
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	1	1		
Yhteensä	5	5		
4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset				
	2017	2016		
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	136 460,02	128 812,78		
Yhteensä	136 460,02	128 812,78		
4.3 Johdolle myönnettyt luotot ja takaukset				
	2017		2016	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	465 059,51		304 361,50	
Yhteensä	465 059,51		304 361,50	
Lisäykset	39 650,00			
Vähennykset	86 888,01			
Lainaehdot				
Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.				

4.4 Lähipiiritiedot

Lähipiirin määrittely

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja varten standardin IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

Lähipiiriin kuulumisen peruste	2017 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Määräysvalta	50 341,83			
Yhteensä	50 341,83			

Lähipiiriin kuulumisen peruste	2016 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Määräysvalta	66 952,70			
Yhteensä	66 952,70			

Luotot ja takaukset on myönnetty samoin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma**
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oy, Espoo	0,58	47 820 077,39
Säästöpankkien Holding Oy, Espoo	0,44	1 536 242,41
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	0,62	8 510 534,90
Nooa Säästöpankki Oy, Helsinki	0,63	45 107 020,77
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo	0,57	38 294 413,12
Sp-Koti Oy, Espoo	0,47	187 067,84
Oy Samlink Ab, Espoo	0,53	21 176 215,20
Sp-Kiinnitysluottopankki Oy, Helsinki	0,21	42 767 989,74
Säästöpankkipalvelut Oy, Helsinki	2,50	Ei saatavilla
Yhteensä		205 399 561,37

* Tilikauden 2016 oma pääoma ja voitto

**) Oma pääoma sisältää tilinpäätös siirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä. Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

6.2 Tilintarkastajan palkkiot

	2017	2016
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	7 520,55	7 276,62
Tilintarkastuslain 1§:n 1 mom. 2 kohdassa tarkoitettut toimeksiannot		496,00
Yhteensä	7 520,55	7 772,62

6.3 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

IFRS 9 standardin käyttöönotto

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardi tuli voimaan 1.1.2018 korvaten kokonaisuudessaan IAS 39 standardin. Voimaantulon seurauksena tilinpäätöksen laadintaperiaatteet muuttuivat vuoden 2018 aloittavien saldojen osalta, vaikuttaen samalla myös aiemmilla tilikausilla tilinpäätökseen kirjattuihin rahoitusinstrumentteihin. Ryhmässä ei ole sovellettu IFRS 9 standardia ennenaikaisesti.

Pankissa päätettiin, että IFRS 9 siirtymäsäännöksen salliman periaatteen mukaisesti vertailutietoja ei oikaista takautuvasti. Kaikki tilinpäätösperiaatteen muutoksesta johtuvat kirjaukset rahoitusvaroihin tai -velkoihin kirjattiin edellisten tilikausien voittovarojen kautta siirtymähetkeltä, niin, että siirtymähetkellä ei muutoksista synny tulosvaikutusta.

Merkittävimmät vaikutukset kirjausperiaatteissa liittyvät luokittelun muutoksiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan IFRS 9 standardin säännösten mukaisesti.

Suojauslaskennan osalta on valittu siirtymäsäännösten mukaisesti sovellettavan IFRS 9:n vaatimuksia suojauslaskennassa vain yleisen suojauslaskennan osalta, portfoliosuojauksen osalta jatketaan nykyistä, IAS 39:n mukaista soveltamista.

IFRS 9:n käyttöönotto vaikutti merkittävästi pankin tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelun ja arvostamisen sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen osalta. IFRS 9:llä on lisäksi vaikutuksia muihin standardeihin, joissa käsitellään rahoitusinstrumentteja, näistä merkittävimpänä IFRS 7: Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot. IFRS 7:n mukaisten liitetietojen vertailulukuja ei päivitetä IFRS 9:n käyttöönoton seurauksena, standardin siirtymäsäännösten mukaisesti ja liitetiedot eivät näin ollen ole täysin vertailukelpoisia edellisen vuoden vastaavien tietojen kanssa 2018 tilinpäätöksessä. IFRS 9:n käyttöönoton vaikutukset kirjataan suoraan edellisten tilikausien voittovaroihin siirtymävaiheen 1.1.2018 avaavaan taseeseen.

Merkittävimmät IFRS 9 vaikutukset Pankin vakavaraisuustunnuslukuihin ja omiin varoihin tulevat 1.1.2018 IFRS 9 siirtymäsäännösten mukaisista kirjauksista edellisten tilikausien voittovaroihin sekä taseen kirjausperiaatteiden muutoksista. Omiin varoihin vaikuttaa ensisijaisesti jatkossa tuloslaskelman kautta kirjattavat muutokset odotettavissa olevien luottotappioiden osalta sekä riskipainotettuihin eriin tasearvojen muutokset kirjanpitoarvojen muuttumisen kautta.

Muutokset luokitteluun ja arvostamiseen liittyen

Päätettäessä rahoitusvaran luokittelusta ja arvostamisesta, IFRS 9:n mukaisesti kaikki rahoitusvarat, pois lukien oman pääoman ehtoiset instrumentit ja johdannaiset, arvioidaan sekä Pankilla käytössä olevia liiketoimintamalleja rahoitusvarojen hallinnointiin, että instrumentin sopimukseen perustuvien kassavirtojen luonnetta.

Rahoitusvarojen luokitteluun liittyen IAS 39:n mukaiset luokat, (käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, myytävissä olevat, eräpäivään asti pidettävät sekä lainat ja muut saamiset) on korvattu IFRS 9:n mukaisilla luokilla:

- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Jaksotettu hankintameno

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Rahoitusvelkojen luokitteluun ei IFRS 9:n myötä tule merkittävää muutosta, jolla olisi vaikutusta Säästöpankkiryhmään.

Rahoitusvarojen ja –velkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen IAS 39:n ja IFRS 9:n mukaisesti 1.1.2018 tilanteesta:

Tuhatta euroa	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 9	Kirjanpitoarvo IAS 39 31.12.2017	Kirjanpitoarvo IFRS 9 1.1.2018
Käteiset varat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	123	123
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	2 943	2 943
Lainat ja saamiset yleisöltä	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	24 603	24 568
Sijoitukset				
	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	3 230	3 230
	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	2 892	2 892

Rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostamiseen ei IFRS 9 standardin käyttöönoton myötä tullut muutoksia.

Rahoitusvarojen siltalaskelma IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä kirjanpitoarvoin esitettyinä:

Rahoitusvarat (tuhatta euroa)	IAS 39 Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleenluokittelu	Uudelleenarvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Käteiset varat				
Tase 31.12.2017	123			
Tase 1.1.2018				123
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta				
Tase 31.12.2017	2 943			
Tase 1.1.2018				2 943
Lainat ja saamiset yleisöltä				
Tase 31.12.2017	24 603			
Uudelleenarvostus			-35	
Tase 1.1.2018			-35	24 568
Jaksotettu hankintameno yhteensä	27 669		-35	27 633
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	6 122			
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)		-980		
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)		-1 912		
Luokittelu - Käypään arvoon tulosvaikeudesta		-3 230		
Tase 1.1.2018				-
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		1 912		1 912
Tase 1.1.2018		1 912		1 912
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		980		980
Tase 1.1.2018		980		980
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yhteensä		2 892		2 892

Rahoitusvarat (tuhatta euroa)	IAS 39 Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleenluokittelu	Uudelleenarvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		3 230		3 230
Tase 1.1.2018		3 230		3 230
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä		3 230		3 230

IFRS 9 voimaantulon myötä IFRS 9:n mukaisia luokitteluvaatimuksia on sovellettu seuraavasti niiden rahoitusvarojen osalta, joiden luokittelu on muuttunut IFRS 9:n soveltamisen seurauksena:

- Velkainstrumentit, jotka aiemmin luokiteltu myytävissä oleviksi, mutta joiden osalta rahavirtakriteereiden ei voi katsoa täyttyvän
 - Pankilla oli luokittelua tehtäessä velkainstrumentteja, joiden osalta rahavirtakriteerit eivät täytyneet niin, että sijoitukset olisi voitu luokitella käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavaksi. Nämä velkainstrumentit on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi.
- Rahastosijoitukset
 - Pankissa rahastosijoitukset on luokiteltu IAS 39:n mukaisesti myytävissä oleviksi. Rahastosijoitukset luetaan IAS 32:n mukaisesti vieraan pääoman ehtoiseksi sijoitukseksi, niin, että rahavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän näiden rahastosijoitusten osalta. Tämän seurauksena nämä sijoitukset luokitellaan IFRS 9:n mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.
- Oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavaksi
 - Pankissa on päästetty arvostaa strategisesti tärkeät osakkeet alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta niin, ettei näistä osakkeista luovuttaessa laajaan tuloslaskelmaan kirjattuja käyvän arvon muutoksia kirjata missään vaiheessa tulosvaikutteisesti. IAS 39:n mukaisesti nämä osakkeet on luokiteltu myytävissä oleviksi.

Pankissa ei ole merkittäviä eriä, jotka olisi IFRS 9:n siirtymän yhteydessä uudelleenluokiteltu jaksotettuun hankintamenuon arvostettavaksi tai IAS 39:n mukaisia eriä, jotka on siirretty pois luokasta jaksotettu hankintamenu.

Muutokset arvonalentumisten laskemisessa

IFRS 9:n standardi tuo mukanaan uuden odotettavissa olevien luottotappioiden mallin arvonalentumisten laskemiseen korvaten samalla IAS 39:ssä käytetyn mahdollisen arvonalentumisen periaatteen. Odotettavissa olevan luottotappion määrä lasketaan arvioimalla rahoitusvaraan liittyvää luottoriskiä ja erityisesti sitä, onko rahoitusvaran luottoriski kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

Odotettavissa oleva luottotappio (ECL) kirjataan vieraan pääoman ehtoïsille instrumenteille, jotka on luokiteltu jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (FVOCI), sisältäen myös lainasitoumukset, takuusopimukset sekä myyntisaamiset.

Oman pääoman täsmäytys IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä

IFRS 9:n siirtymävaiheessa tapahtuneet muutokset kirjataan IFRS 9-standardin sallimien siirtymäsäännösten puitteissa edellisten tilikausien voittovaroihin tai muihin rahastoihin. Merkittävimmät IFRS 9 siirtymävaiheen omaan pääoman tehtävät kirjaukset esitetään alla olevassa taulukossa sisältäen täsmäytyksen rahoitusvarojen arvonalentumiskirjauksista IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä.

Tuhatta euroa	31.12.2017	Muutos	1.1.2018
Käyvän arvon rahasto	72		
<i>Uudelleenarvostus</i>			
Odotettavissa olevat luottotappiot		4	
<i>Yhteensä</i>			4
<i>Uudelleenluokittelu</i>			
Käyvän arvon rahaston siirto		-36	
<i>Yhteensä</i>			-36
Laskennallisen veron muutos		6	
Käyvän arvon rahasto yhteensä	72	-26	46
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	2 289		
<i>Uudelleenarvostus</i>			
Arvonalentumisten purku 31.12.2017		32	
Odotettavissa olevat luottotappiot		-72	
<i>Yhteensä</i>			-40
<i>Uudelleenluokittelu</i>			
Käyvän arvon rahaston siirto		36	
<i>Yhteensä</i>			36
Laskennallisen veron muutos		1	
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	2 289	-3	2 286
Oma pääoma yhteensä *	3 498	-29	3 469

* Oma pääoma per 1.1.2018 sisältäen myös oman pääoman muut erät. Laskelmassa on kuvattu IFRS 9 -siirtymän vaikutus käyvän arvon rahastoon ja edellisten tilikausien voittoon (-tappioon).

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat

Pääkirja/päiväkirja
Tasekirja
Tositteet

Säilytystapa

Elektroninen arkisto
Sidottu kirja
Paperituloste

Reskontrat

Asiakasreskontrat (koneelliset)
Salkkukirjanpito
Ostoreskontra (eOffice)
Ostoreskontra
Kassapäiväkirja
Kassaraportit
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuusreskontra
Johdannaisten reskontra

Elektroninen arkisto
Elektroninen arkisto
Elektroninen arkisto
Paperitosite
Atk-tuloste
Atk-tuloste
Elektroninen arkisto
Elektroninen arkisto
Excel-tiedosto

Käsin ylläpidettävät reskontrat

Vuokrasaamiset
Notariaattitoimeksiannot

Tositelajit

10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
51	Salkkukirjanpito
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
63	Voitonjako
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
84	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, sivukulut pl. sosiaaliturvamaksut
85	Poistot
99	Tuloksen kirjaus
100	Liitetietotosite

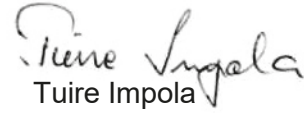
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Pyhärannassa 8. päivänä helmikuuta 2018

Pyhärannan Säästöpankin hallitus

Kai Saarinen

Tuire Impola

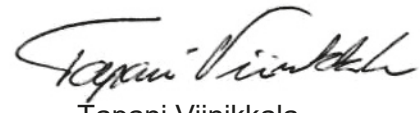
Sampo Eilu

Marita Juntura

Taneli Ruohola

Tapani Viinikkala

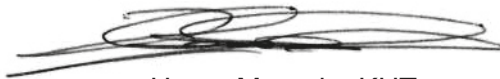

Ossi Öhman
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Pyhärannassa 8. päivänä helmikuuta 2018

Henry Maarala, KHT

Isännät toimikausittain 1.1.2018 alkaen

2016–2018

Aaltonen Mirva
Aerila Samuli
Koila Rauno
Siivonen Ossi
Valpola Ilkka
Voronkoff Eila

2017–2019

Hilanto Janne
Kahala Ilkka
Laivo Jarkko
Lovén Merja
Mäkelä Nestori
Roos Miikka
Saarinen Tomi
Saine Sari
Urpolahti Juhani

2018–2020

Alhoranta Ari
Doering Sonja
Karru Jari
Lummikko Tapio
Niemi Sami
Ruohola Sirpa
Peltonen Sirkka-Liisa
Rautevaara Pekka
Tuominen Outi
Uusikartano Seppo
Vainila Veijo

Kunniaisännät

Alhoranta Jaakko
Alhoranta Jukka
Forsström Tor Henrik
Haarte Irma
Hahma Eila
Hyytiä Kalevi
Junkola Iivo
Kajantola Anja
Karru Matti
Karru Pirkko
Laivo Pentti
Laukola Eija
Luotonen Ulla-Maija
Mäki-Tanila Antti
Mäki-Tanila Heimo
Mikkonen Margit
Perhe Jorma
Perhe Kaarina

Pietilä Esko
Poikolainen Heimo
Rintanen Tuomo
Ruohola Jarkko
Saarinen Jouni
Saine Raija
Sainio Simo
Sainio Tarmo
Siivonen Atte
Urpolahti Matti
Vainiotalo Pentti
Valpio Jarmo
Vuola Juhani
Vuorela Pauli
Ylikleemola Matti
Yli-Laurila Aapo
Ylitalo Juhani

Tilintarkastuskertomus

Pyhärannan Säästöpankin isännistölle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Pyhärannan Säästöpankin (y-tunnus 0138069-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntoni on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olen riippumaton pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni.

Pankille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaisesti olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 6.2.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksen laajuuteen on vaikuttanut soveltamani olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaani ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arviooni sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olen ottanut huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestäni olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olen alla kuvannut arvioni merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittänyt yhteenvedon siitä, miten olen toiminut näiden riskien johdosta.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT**

**KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

Saamiset asiakkailta - arvostus (tilinpäätöksen liitetiedot 1.2 ja 1.16)

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, 24,6 milj. euroa, on merkittävä erä Pyhärannan Säästöpankin taseessa muodostaen 70,5 % taseen loppusummasta.

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisia kirjataan saamiskohtaisesti ja saamisryhmäkohtaisesti. Arvonalentumiset arvioidaan saamiskohtaisesti, mikäli asiakkaan vastuiden määrä on merkittävä. Saamiskohtainen arvonalentuminen kirjataan silloin, kun on saatu objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten määrittäminen perustuu Säästöpankkiryhmän käyttämään laskenta-malliin.

Saamisten arvostamiseen liittyy johdon harkintaa, joka koskee erityisesti vakuuksien arvostamista ja arvonalentumisten määrää sekä kirjausten ajankohtaa.

Tasearvon merkittävydestä ja arvostamiseen liittyvästä johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksessa arvioitu liittyvän olennaisen virheellisuuden riski.

Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista, arvioineet saamisten kirjaus- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä testanneet lainasaamisten ja vakuuksien arvostamiseen sekä arvonalentumisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä kontrolleja.

Olemme muodostaneet käsityksen luotonantoon liittyvistä tietojärjestelmistä saatujen varmennusraporttien avulla.

Tarkastuksessa olemme hyödyntäneet data-analyysijä koko taselainakannan osalta. Data-analyysien tuloksena määritellyn otoksen perusteella olemme lisäksi arvioineet saamiskohtaisten arvonalentumisten asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet Pyhärannan Säästöpankin saamia ja arvonalentumisia koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat - arvostus (tilinpäätöksen liitetiedot 1.3, 1.4, 1.5 ja 1.18)

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat muodostavat 17,5 % Pyhärannan Säästöpankin taseesta. Tilinpäätökseen 2017 käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ovat sijoitus-omaisuus 6,1 milj. euroa, johdannaiset 0 milj. euroa ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat 0 milj. euroa.

Olemme arvioineet Pyhärannan Säästöpankin käyttämien arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä soveltuvan tilinpäätösnormiston noudattamista.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, Säästöpankkiryhmän arvostusmenetelmiä käytetään. Käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.

Tarkastustoimenpiteisiin on sisältynyt mm. käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen arvostukseen liittyvien kontrollien testausta.

Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja markkinanoteerauksiin ja muihin ulkopuolisiin hintalähteisiin.

Lisäksi olemme arvioineet käypään arvoon arvostettavia rahoitusvaroja koskevien tilinpäätöksen liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankki pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

KPMG:n palveluksessa ollut KHT-tilintarkastaja on toiminut isännistön valitsemana tilintarkastajana 2013 alkaen yhtäjaksoisesti 5 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Pyhärannassa 8. helmikuuta 2018

Henry Maarala
KHT

Säästöpankki

auttaa aina.

Pyhärannan Säästöpankki
Lasikuja 2, 27320 Ihode
Puh. 02 823 6830
www.saastopankki.fi/pyharannansp